

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Ruoko taas tähtäimessä

Iiro Ikonen

Ylitarkastaja

Varsinais-Suomen ELY-keskus

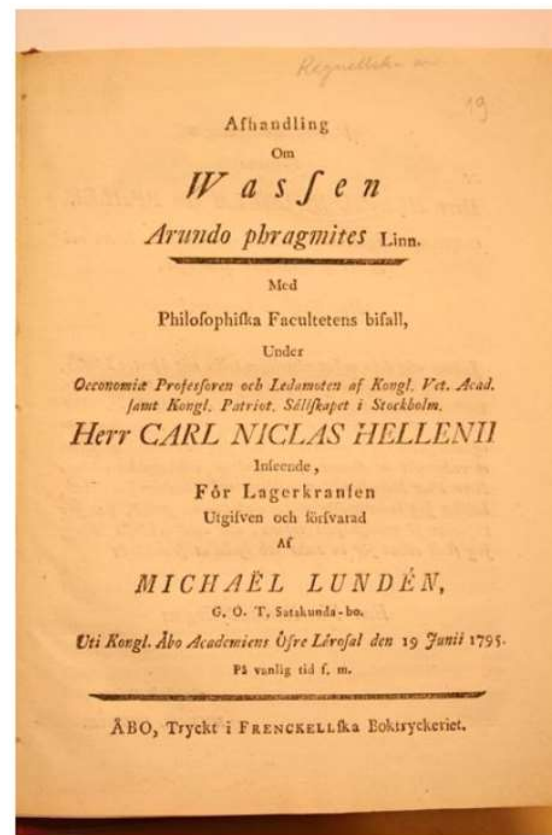
29.09.2022 Kouvola Kettumäki

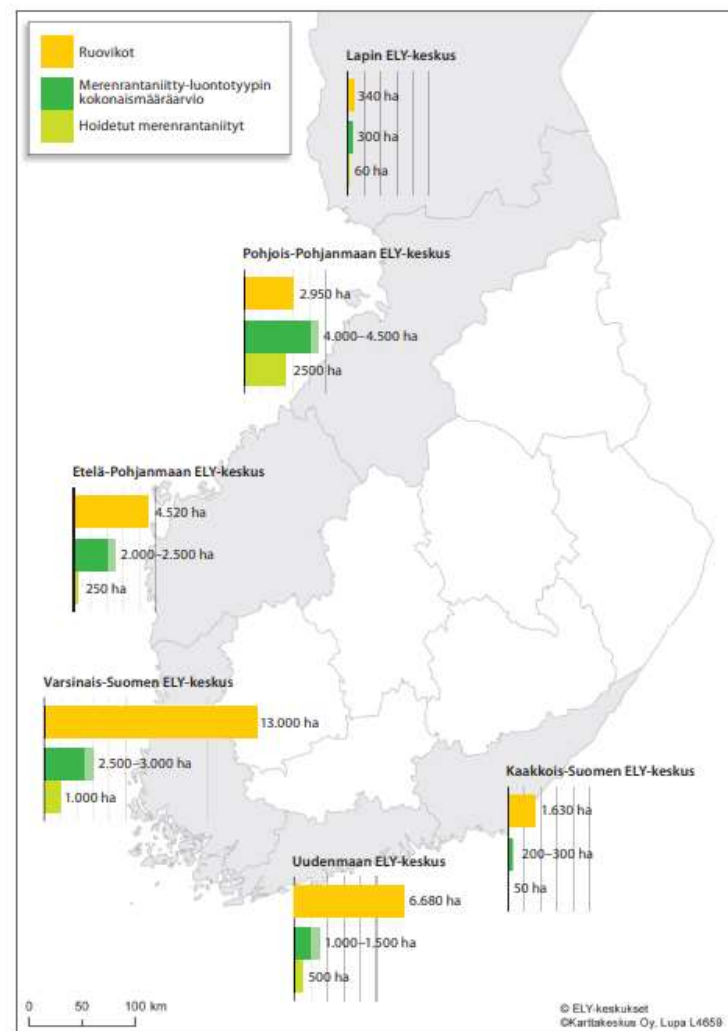
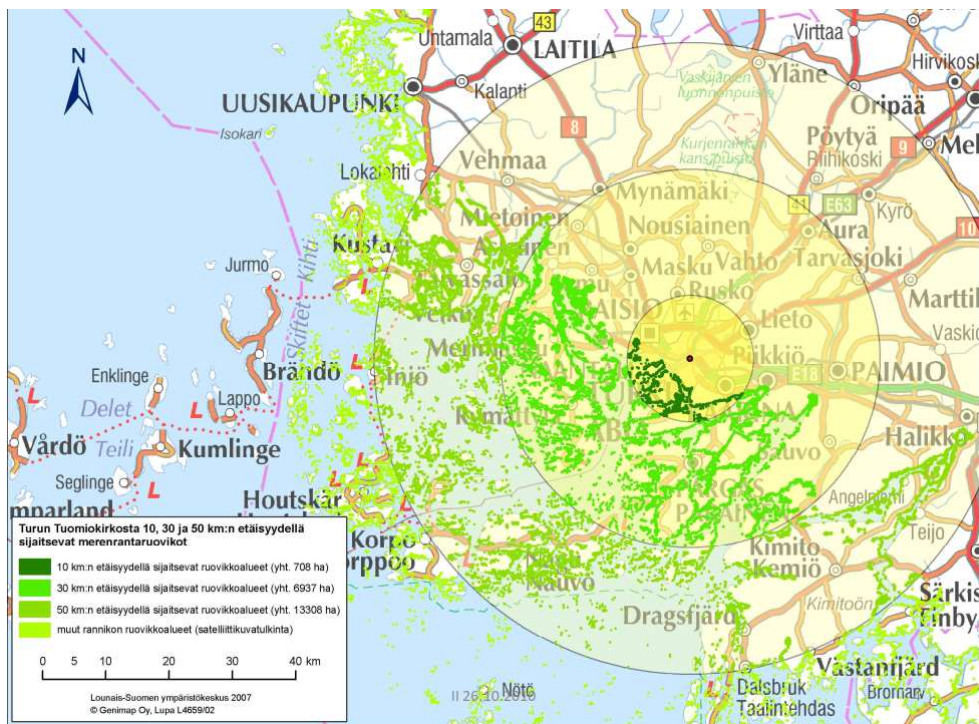
RUOKOALAN ASiantuntijaseminaari

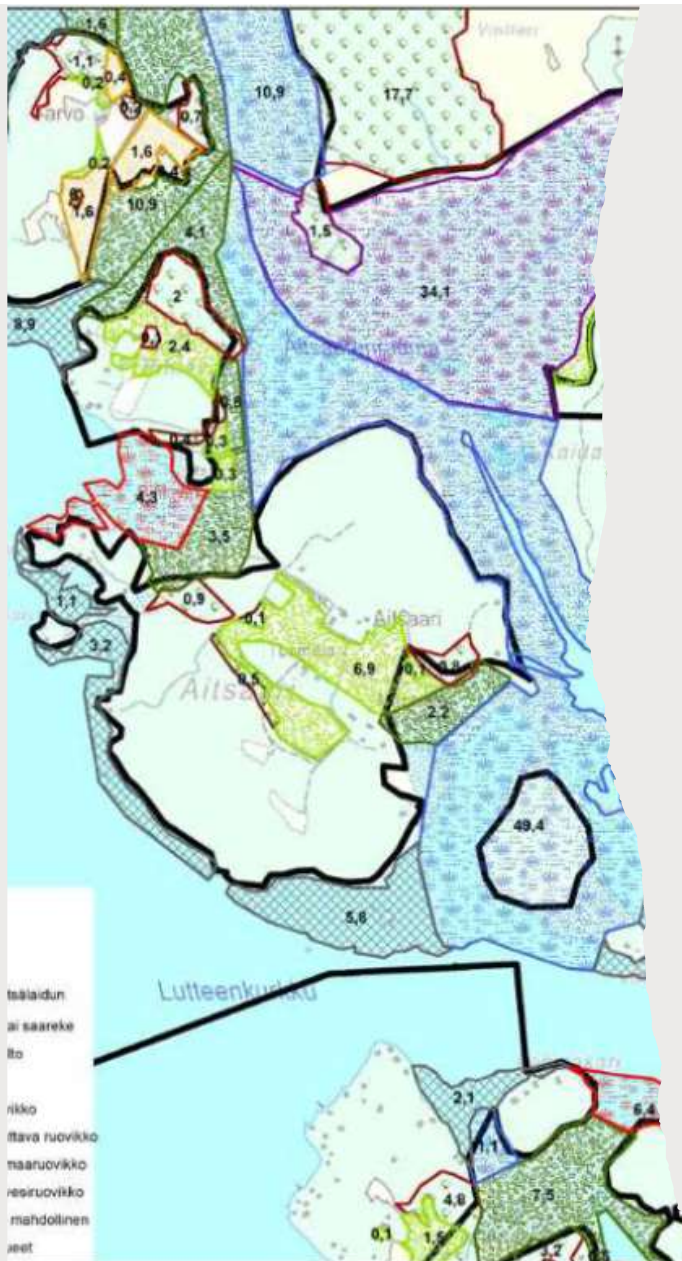
Etelä-Suomen ruovikkostrategian visio (2008-)2018

Ruovikkostrategia -projektin visio 2018

Suomen rannikkoalueiden rantavyöhykkeen ruovikot ja merenrantaniityt muodostavat luonnon monimuotoisuuden, vesiensuojelun, virkistyskäytön ja hyödyntämisen kannalta optimaalisen verkoston. Merkittävä osa nykyisistä ruovikoista on kunnostettu merenrantaniityiksi ja ruovikoiden kesä- ja talvikorjuu bioenergia- ja rakennuskäyttöön on soveltuvien korjuuketjujen osalta tehty kannattavaksi, jolloin on otettu huomioon virkistyskäyttö, luonnon monimuotoisuus- ja vesiensuojeluvaikutukset. Ruovikon sadonkorjuussa käytettäviä koneita voidaan soveltaen käyttää myös luonnonhoito- ja vesiensuojelutöissä. Rannikkoalueiden kestävä hoito ja käyttö hyödyttävät paikallisia asukkaita, maanomistajia sekä yrittäjiä.

Suunnittelun avulla kohdentaminen ja tehokkuus

- Ranta-alueiden monikäyttösuunnittelussa optimoidaan vesiensuojelun, monimuotoisuuden turvaamisen, virkistyskäytön, maisemanhoidon ja luonnonvarojen kestävän käytön tavoitteet
 1. ruovikon niitolle sopivat kohteet, ns. korjuupaketit
 2. kunnostettavat merenrantaniityt
 3. säilytettävät ruovikkoalueet (ruovikkolajiston elinympäristöt)
- YM:n asettama **RAMOS-työryhmä** laati suunnitteluohjeet ja oppaan 2013 loppuun mennessä. Tavoitteena monikäyttösuunnitelmat ja käytännön hoitotoimet Suomen rannikkoalueelle seuraavan ohjelmakauden aikana. **VELHO-hanke 2011-2014 toteutti suunnitelmia Varsinais-Suomessa ja oppaassa huomioitu VELHO-hankkeen kokemukset suunnittelusta.**

Porin Yyterinniemi ranta-alueiden monikäyttösuunnittelu Preiviikinlahti ja Kokemäenjoen suisto HELMI-hanke 2022-2023

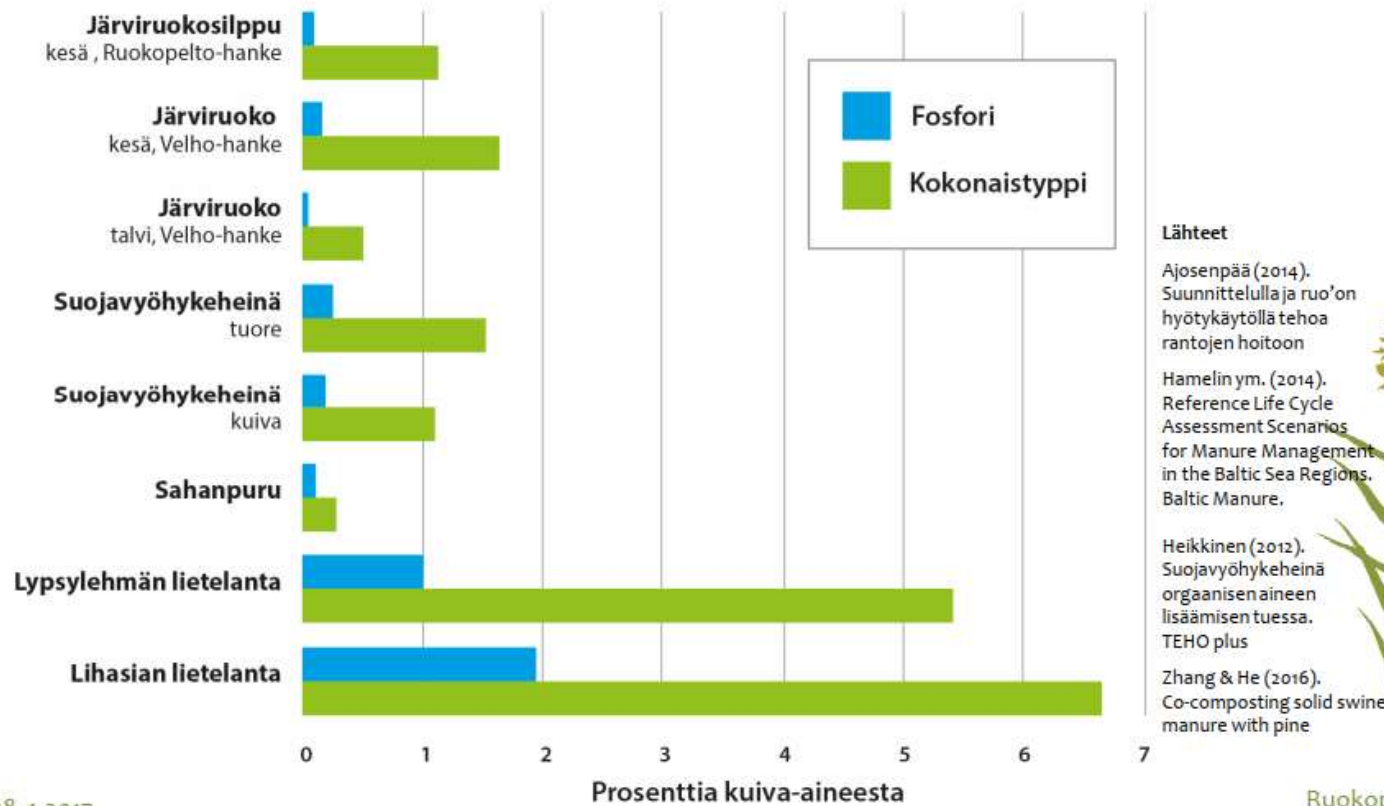
Ranta-alueiden monikäyttösuunnittelu

- Työn etenemisen suunnitelma
- Suunnitteluryhmän perustaminen maaliskuu 2022
- Ennakkosuunnitteluvaihe ja perehdyttäminen, kartat ja maanomistajatiedot kevät 2022
- Tiedottaminen maanomistajille ja sidosryhmille (tilaisuus, kirjeet, lehdistötiedotteet) kevät 2022
- Maastoinventoinnit kesä 2022
- Maanomistajatapaamiset ja -neuvonta kesä 2022
- Ohjausryhmä maastokatselmus kohteilla loppukesä 2022
- Monikäyttösuunnitelmaluonnoksen laatiminen syksy-talvi 2022-2023
- Suunnitelmaluonnoksen kommentointi ja mahdollinen suunnitelman esittelytilaisuus syksy-talvi 2022-2023, luovutus ELY-keskukselle taittoon
- Valmis monikäyttösuunnitelmaraportti maankäytön tavoitteineen ja hoitosuunnitelmineen kevättalvi 2023

Fosfori ja typpi

Kesäruo'ossa on typpeä alle 2 % ja fosforia selvästi alle 1 % kuiva-aineesta.
Talvella ravinteita on 20-30 % kesän määrästä

Ikonen esitti
jatkotoimenpiteitä YM:ssä
2017 –ovatko ne vielä
ajankohtaisia?

- Laajennetaan ranta-alueiden suunnittelua monikäyttöoppaan ohjeiden mukaisesti Suomen rannikkoalueella
- Edistetään ruovikoiden heinäbiomassan ravinteiden kierrättämistä ja tuetaan sitä maaseudun kehittämisohjelmasta (ruovikoiden leikkuutuet, ravinteiden ja orgaanisen aineksen lisääminen peltoon)
- Luodaan muita rahoitusmahdollisuuksia arvokkaimpien kosteikkoalueiden sekä perinnebiotooppien hoitamiseksi kohteille, jonne maaseudun kehittämisohjelman tukimuodot eivät sovellu
- Ruokoasia on kompleksinen. Tietoa ruokomateriaalista ja hyvin toteutetun suunnittelun ja leikkuun hyödyistä tulee lisätä.

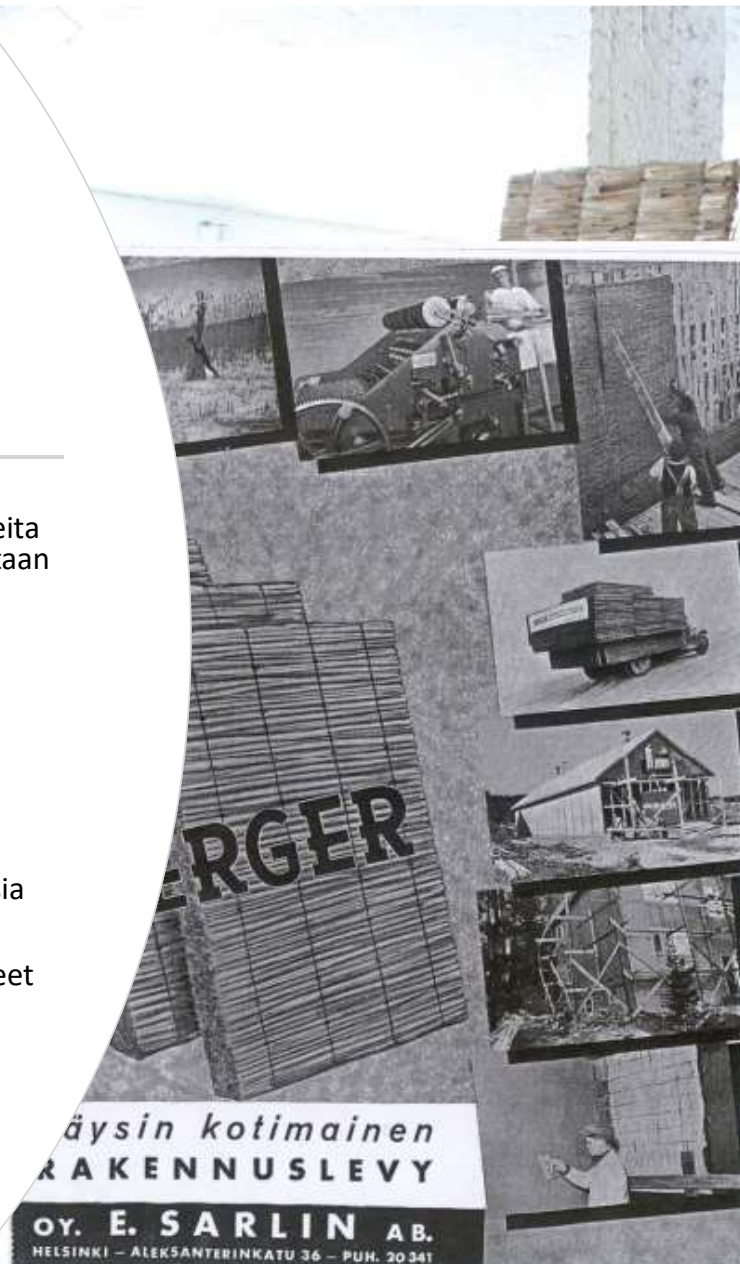
RAUVOLANNIITTU

Tämän päivän ruokorakentamista
uudella asuinalueella

Jatkotoimenpiteet...

- Suunnitellaan ja käynnistetään hankkeita mm. LIFE IP –hankkeita joissa toteutetaan riittävä suunnittelu ja hoitotyöt (korjuupaketit) fokuksena Suomen rannikkoalueet ja soveltuvat lintuvesikohteet.
- Investointituet, korjuulaitteistojen kehittäminen
- Hallitusohjelmaan kosteikkotalous ja heinäbiomassan hyödyntäminen, biotaloushankkeet. Käynnistetään uusia yhteistyö- tai innovaatiohankkeita.
- Ekologisen rakentamisen pilottihankkeet
- Innovaatioprojektit, uudet hyötykäyttöketjut

Varsinais-Suomessakin tapahtuu

- VARELY:n Helmi-hankkeet ja keskustelut lupakäytäntöjen sujuvoittamiseksi
- TuAMK:n hankkeet
- Turku Business Region ja Green Industry Park
 - → Bioforce perustamassa korkean jalostusarvon laitosta
 - → Meriaura kiinnostunut logistiikan järjestämisestä
 - → Markku Järvinen saanut tukea niittokaluston kehittämiseen

Järviruoko voi olla tulevaisuuden ase ilmastomuutosta vastaan – biohiilenä se sitoo kasvihuonekaasua vuosisatoja

Ruokomassan jalostaminen biohiileksi on helposti todennettava ja varma tapa saada hiiltä pois ilmakehän kierrosta. Jalostettu ruoko toimii myös hiilikompensaationa.

Ruokosilppu on aliarvostettua raaka-ainetta, jota voidaan käyttää moniin tuotteisiin tai biohiilen muodossa kompensoida yritysten hiilipäästöjä, sanoo yliopettaja Juha Kääriä. Kuva ja video: Lassi Lähteenmäki / Yle

Hihat heilumaan

- Oikein suunniteltuna ruovikoiden leikkuun vaikutukset rannikkoalueilla positiivisia niin luonnon monimuotoisuudelle kuin vesien- ja ilmansuojelullekin = ruokotuotteita on myös helppo markkinoida hyvien ympäristövaikutusten vuoksi.
- Vanhat toimijat säilyneet, uusia toimijoita ja ohjelmia tullut mukaan mm. HELMI. Yhteistyö korostuu. Kansainvälinen yhteistyö tärkeää.
- Yhteisten vesialueiden leikkuun helpottaminen
- Laajamittaisemman jatkuvan leikkuutoiminnan käynnistäminen tärkeää, tuotantoketjut ranta-alueiden suunnittelusta ja ruovikoiden leikkuusta menestyviksi ruokotuotteiksi kehitteillä. Ensimmäinen hyvin toimiva ja laaja esimerkki näyttää tietä. Toisen sukupolven/korkeamman jalostusasteen tuotteita kehitteillä. Monta ruokoa tulossa !

Ruoko

Järviruohon tietopankki

ELY-keskus / Ruoko / **Julkaisut**

Ruoko ^

Järviruoko ▾

Suunnittelu ▾

Leikkuu ▾

Rantaniittyjen kunnostus ▾

Hyötykäyttö energiana ▾

Maataloudessa ja puutarhassa ▾

Rakentamisessa ▾

Hankkeet

Julkaisut

Julkaisut

Ranta-alueiden monikäytön suunnittelu

Rantaniityt

Ruovikoiden leikkuu

Ruon silppuaminen ja kuljetus

Ruon energiakäyttö

Ruon käyttö maa- ja puutarhataloudessa

Ruokokatot ja katokset (materiaalin keruu, kestävyys, paloturvallisuus, rakentaminen)

Ruon muu käyttö

Kiitos !

